

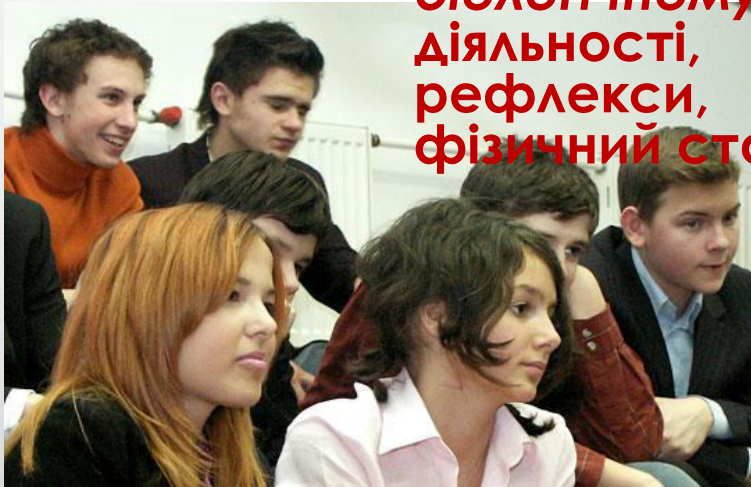
Семінар

Особливості адаптації студентів до навчання у вищому навчальному закладі

Студента як людину певного віку і як особистість розглядають у трьох вимірах:

- **соціальному, який обумовлений належністю студента до певної соціальної групи і виявляється через виконання ним функцій майбутнього фахівця;**
- **психологічному, що являє собою єдність психічних процесів, станів і таких властивостей особистості, від яких й залежить протікання психічних процесів та виникнення психічних станів;**
- **біологічному, що включає в себе тип нервової діяльності, будову аналізаторів, безумовні рефлекси, соматичний тип, психомоторику, фізичний стан тощо.**

Характерні риси студентської МОЛОДІ:

- **вибір професії, оволодіння нею і випробування себе в інших сферах життя;**
- **самотійне планування своєї діяльності і поведінки;**
- **активне відстоювання самотійності суджень і дій;**
- **формування світогляду, етичних та естетичних поглядів;**
- **теоретичні уявлення переходять у сферу практичних здійснень (кохання, шлюб, створення власної сім'ї).**

Соціально-психологічні протиріччя студентської молоді:

1. Економічне протиріччя між різноманітністю бажань і можливістю їх здійснення.
2. Надзвичайний дефіцит часу внаслідок поєднання роботи з навчанням на денній формі.
3. Брак часу на опрацювання постійно зростаючого потоку інформації.

Особливості розвитку психічних процесів другого періоду юності:

Розвиток мислення

20, 23 і 25 років

22 і 24 роки

Розвиток пам'яті

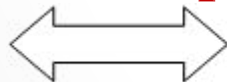
18, 23 і 24 років

22 і 24 роки

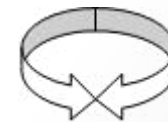
Розвиток уваги

18 – 21 рік

Стабільність

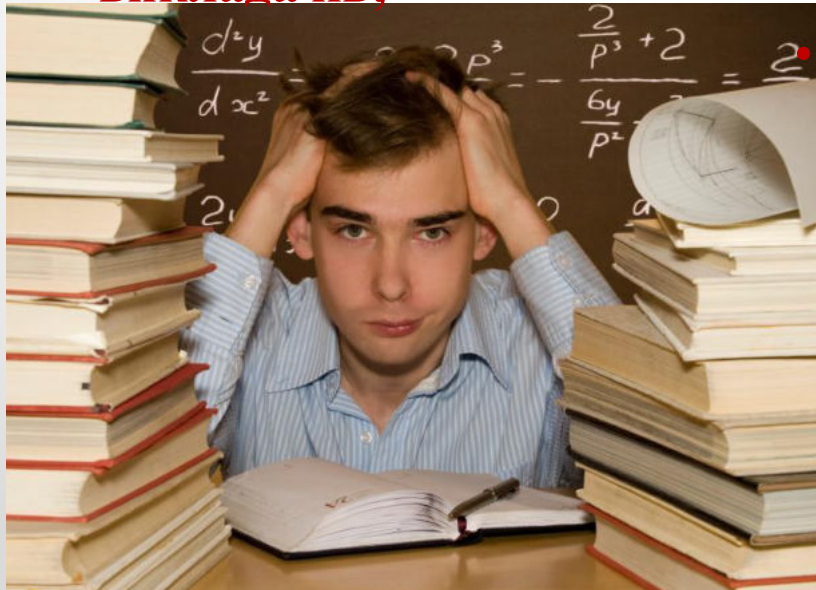
19, 22 і 25 років

ОПТИМАЛЬНИЙ ВІК
для розвитку
інтелекту

Труднощі, з якими стикаються першокурсники:

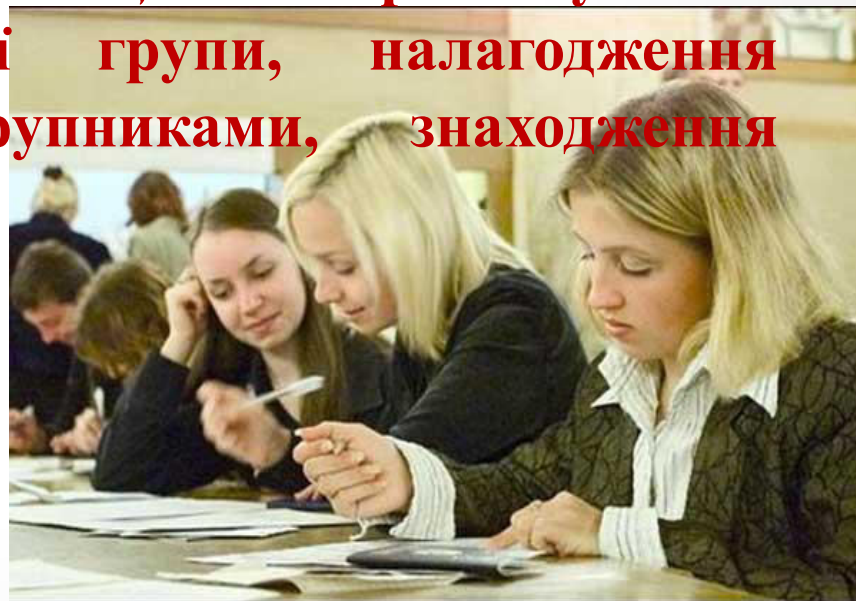
- негативні переживання, обумовлені виходом зі шкільного колективу;
- невизначена мотивація вибору професії, недостатня психологічна готовність до неї;
- відсутність навичок самостійної роботи, невміння конспектувати, працювати з науковою літературою, словниками, каталогами тощо;
- невміння здійснювати психологічну саморегуляцію поведінки і діяльності, що посилюється відсутністю щоденного контролю з боку викладачів;

пошук оптимального режиму праці та відпочинку в нових умовах, налагодження побуту та самообслуговування, особливо при переході з домашніх умов до гуртожитку.

Складові адаптації студентів у вищому навчальному закладі:

- *Професійна адаптація* - пристосування до характеру, змісту, умов та організації навчального процесу, розвиток навичок самостійності у навчальній та науковій роботі;
- *Соціально-психологічна адаптація* - пристосування студентів до академічної групи, налагодження взаємовідносин з одногрупниками, знаходження власного стилю поведінки.

Форми адаптації першокурсників до умов вузу:

- *формальна* – стосується пізнавально-інформаційного пристосування до нового оточення, до структури вузу, змісту навчання в ньому, до його традицій, до власних обов'язків;
- *суспільна* – визначає процес внутрішньої інтеграції групи студентів - першокурсників і інтеграція цієї групи зі студентським оточенням в цілому;
- *дидактична* – стосується підготовки до нових форм і методів навчальної роботи в вузі.

Перешкоди для занять самоcтійною роботою при наявності інтересу до предмета:

а) перевантаження по окремих предметах;

б) улюблена справа;

**в) сімейні обставини
і житлові умови;**

г) лінь.

На думку студентів-першокурсників, покращити самотійну роботу можливо за рахунок:

- а) кращого планування свого часу;**
- б) підвищення самоконтролю за рівнем знань і умінь;**
- в) зміни змісту лекцій та інших навчальних занять;**
- г) підсилення контролю з боку викладачів.**

Мотиви трудової активності студентів

Що приваблює	Кількість працюючих студентів, %
Гроші	90.1
Спілкування з людьми	75.2
Цікава робота	70.3
Вільний графік роботи	67.3
Незалежність від батьків	62.4
На роботі я розвиваюсь як особистість	60.4
Робота пов'язана з моїм майбутнім фахом	59.4
Зручний час роботи	50.5
Різноманітність роботи	47.5
Сталість	38.6
Недалеко від дому	30.7

Врахування особливостей та протиріч розвитку особистості молодої людини сприятиме вирішенню одного з важливих завдань навчально-виховного процесу інституту, а саме: включенню першокурсників у нові для них види діяльності та нове коло спілкування.

Значну допомогу у вирішенні цих завдань надаватимуть: куратори, викладачі, психологічна служба ХКТЕІ та студенти старших курсів.